

Мирослав Маринович: Український політикум витрачає чимало грошей, щоб роз'єднати державу

- На мій погляд, спасіння України слід розглядати на трьох важливих рівнях. Перший рівень – внутрішнє українське порозуміння. Творячи єдину націю, ми не можемо створювати її шляхом диктату. А можемо створити її лише за принципом “єдність у різноманітті”.

Це є суто український, суто цивілізаційний проект. Відповідаючи на нього, Україна відповідає на дуже важливий чинник, який вводить її в контекст загально-цивілізаційної дискусії. Якщо порівняємо український політикум і німецький, то останній платить великі гроші за те, щоб поєднати дві частини Німеччини. Український політикум витрачає багато грошей, щоб роз'єднати державу. Щоб використати регіональні особливості у своїх меркантильних інтересах і протиставити одну частину іншій. Але водночас надію дає і те, що при всій непрофесійності, слабкості уваги до цієї проблеми, ми все ж за роки, здавалося б, суцільних поразок, маємо одну велику перемогу – мир, хоча інші держави в подібних ситуаціях впадали в етнічні сутички, конфлікти.

Європа дуже часто вимагає, щоб Україна визначилася, з ким вона - з Європою чи з Росією?

Мене, щиро кажучи, обурює така постановка питання. Тому що за цим стоїть глибоке нерозуміння Європою європейського завдання нашої держави. Однозначну відповідь на це питання може дати лише тоталітарна Україна, яка задавить або одну, або другу частину країни. Якщо говоримо про демократичну Україну, то сьогодні не можемо дати однозначної відповіді. Ми повинні в чомусь прислухатися до обох сторін, у чомусь бути пасивними, тупцювати на місці. Мені це дуже не подобається. Я також хотів би, щоб Україна прогресувала. Але це вимога часу, якщо ми хочемо залишитися демократичною державою. Так само і Росія вимагає від нас однозначної відповіді, з ким ми. Це, знову ж таки, неправильно поставлене запитання.

Друге. Українсько-російське порозуміння. Роль України тут, здавалося б, менша, тому що самі масштаби і впливи у світі ставлять перед Росією більші вимоги. Але я особисто схилиюся до того, що саме в Україні можуть визріти дуже цікаві питання психологічного малюнку: подолати комплекс меншовартості легше, ніж комплекс домінування, панування. І у нас, за всіх наших проблем, можуть народитися цікаві ідеї, які будуть корисними в діалозі. Особисто я не сумую за Росією, непогано почуваюся, не думаю про неї. Але водночас глибоко переконаний, що Україна як держава не зможе збудувати китайську стіну між Україною і Росією. Тому ми просто зобов'язані знайти формулу порозуміння.

Як держава Україна повинна дбати про те, щоб нейтралізувати абсолютно ворожі акції з боку Росії, з іншого боку - не повинна впадати в антиросійські настрої, у антагонізми, які викидають нас із цивілізаційного поля.

Цю проблему не вдасться вирішити без вирішення проблеми злочинів комунізму. Європа штовхає нас до того, щоб перескочили через цей етап, щоб закрили цю тему і, так би мовити, почали з чистого аркуша. Зрозуміло, Європа боїться конфліктності. Але гріх не можна полишити. Натомість, і в Росії немає готовності до покаяння, є прагнення довести справедливість усіх злочинів. За злочини комунізму є в чому покаятися й Україні.

Інша проблема - прощення. Це має бути очищення суспільства і через покаяння, і через прощення.

Третій рівень. Україна розміщена в центрі глобальної комплексної зміни геополітичного статус-кво. Поки що маємо найскладнішу ситуацію. Скажімо, Європі значно легше мати справу лише з Росією, наче з репрезентантом єдиного Радянського Союзу. Їх просто голова болить від того, що треба думати п'ятнадцятьма категоріями. Складність моменту в тому, що новий статус-кво вже проглядається в чомусь, в окремих елементах, але ще є небезпечним. Небезпечний тим, що можна взагалі втратити контроль за політичними подіями, військовими процесами, за безпекою для світу. В такій складній ситуації ми дуже часто бачимо ілюзорну комфортність від повернення в минулий статус-кво, але нічого з цього не вийде. Новий статус-кво мусить визріти в муках, які ми переживаємо. То сердимось на Росію, то на Європу, то на себе самих. Та це означає, що триває процес визрівання. В Україні зріють шанси, які можуть бути помічні для всього світу.

Підготував **Василь Худицький**